

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови та методики її навчання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Гембарук А.С.

“21” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 06 Вибрані питання теорії та практики перекладу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 014.021 Середня освіта Англійська мова і література

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Мова і література (англійська, французька))

(назва освітньої програми)

Робоча програма дисципліни “Вибрані питання теорії та практики перекладу” для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література.

Розробник: доктор пед. наук, доц. кафедри англійської мови та методики її навчання Комар О.С.

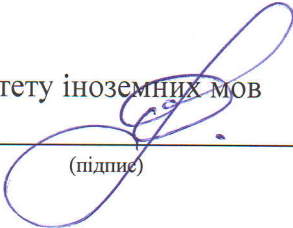
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри англійської мови та методики її навчання
Протокол № 1 від “21” серпня 2020 року

Завідувач кафедри англійської мови та методики її навчання

_____ (Гембарук А.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету іноземних мов
Протокол № 1 від “21” серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

_____ (Казак Ю.Ю.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3 / 90
Курс	1-й
Семестр	1-й
Кількість змістових модулів із розподілом:	2
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, у тому числі:	90
Аудиторні:	
Лекційні	12
Семінарські / Практичні	18
Лабораторні	-
Самостійна робота	60
Індивідуальні завдання	-
Форма семестрового контролю	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є удосконалення фахової підготовки спеціалістів з англійської мови за рахунок усунення лексико-граматичних та семантичних труднощів аутентичного усного і писемного мовлення, формування загальнотеоретичних та методологічних основ перекладу, ознайомлення із засобами адекватного перекладу різних мовних одиниць, понять і явищ англійської мови українською та української мови англійською.

Завдання курсу: сприяти оволодіння студентами основами сучасної перекладацької теорії і практики; розвивати творче філологічне мислення; готувати до усвідомленого

оволодіння професійними лінгвістичними вміннями та навичками, необхідними для ефективної роботи викладача-філолога.

3. Результати навчання за дисципліною

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до ефективної міжособистісної та командної взаємодії.

ЗК3. Вміння організовувати самонавчання з високим рівнем автономності, здатність до самостійного опанування знань та розвитку вмінь.

ЗК6. Навички планування та управління часом, уміння і здатність до розв'язання складних задач у широких контекстах.

ЗК7. Здатність до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.

ЗК11. Вміння правильно вибудовувати структуру публічного виступу, застосовувати риторичну аргументацію у звичних та незнайомих середовищах.

Фахові компетентності:

ФК6. Здатність забезпечувати іншомовну освіту учнів.

ФК7. Здатність розвитку толерантного ставлення здобувачів освіти до іншомовної культури і полікультурної компетентності загалом.

ФК8. Здатність до реалізації професійно-профільованих знань і практичних навичок у власній освітній діяльності.

ФК9. Здатність розуміти та відтворювати іноземну мову відповідно до різноманітних цілей та специфіки ситуації спілкування.

ФК10. Здатність глибоко розуміти й інтерпретувати зміст літературних текстів та іншомовного дискурсу.

ФК11. Здатність і готовність використовувати відповідні процедури і засоби з метою розуміння мови джерела і адекватного відтворення мови перекладу відповідно до комунікативних завдань і ситуацій спілкування.

Очікувані результати навчання:

ПРН1. Володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; здатність здійснювати професійну комунікацію іноземною мовою; удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН2. Наявність професійно-профільованих знань у галузі методики навчання іноземних мов, літератури, теорії і практики перекладу, педагогіки профільної школи.

ПРН4. Просунуті знання про систему мови та її розвиток.

ПРН8. Вміння управляти інформацією за критеріями доцільності та достовірності, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел.

ПРН 12. Уміння аналізувати літературні явища і процеси в художніх творах.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Theoretical and Methodological Aspects of Translation

Тема 1. Language as a Means of Communication.

The concept of communication. Monolingual and bilingual communication. The ambiguity of messages. Translation as an object of linguistic modeling.

Тема 2. Basic Translation theories. Translation in Teaching Foreign Languages.

The aim of translation. The process of translation, its stages. Basic translation theories. Translation in teaching foreign languages.

Змістовий модуль 2. Peculiarities of Translation of Language Units and Structures

Тема 3. Transformations in Translation.

Transformations, the general notion. Occasional and regular transformations. Basic translation devices.

Тема 4. The Choice of Equivalents. Ways of Conveying Passive Voice Constructions.

Structural alterations. The additions. The omissions. The reduction.

Тема 5. Lexical Transformations in Translation.

Lexical transformations, the general notion. Differentiation and specifying the meaning.

Generalizing the meaning. Sense development. Antonymic translation.

Тема 6. Method and Ways of Translating Proper Names.

The Romanization system. The methods of conveying English sounds in Ukrainian. The ways of conveying proper names, geographical names etc.

Тема 7. Method and Ways of Translating Units of International Lexicon.

Units of international lexicon. Genuine internationalisms. Loan internationalisms. The translator's false friends.

Тема 8. Units of Nationally Biased Lexicon. Phraseologisms and ways of their Rendering.

Units of nationally biased lexicon. The ways of translating units of nationally biased lexicon.

Idiomatic expressions. The ways of conveying the meaning of idioms.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
Змістовий модуль 1. Theoretical and Methodological Aspects of Translation						
Тема 1. Language as a Means of Communication	14	2	2			10
Тема 2. Basic Translation Theories. Translation in Teaching Foreign Languages	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4			20
Тема 3. Transformations in Translation.	10	2	2			6
Тема 4. The Choice of Equivalents	10	2	2			6
Тема 5. Lexical Transformations in Translation	10	2	2			6
Тема 6. Method and Ways of Translating	10		2			8

Proper Names.						
Тема 7. Method and Ways of Translating Units of International Lexicon.	10	2	2			6
Тема 8. Units of Nationally Biased Lexicon Phraseologisms and ways of their Rendering.	12		2			8
Final Lesson			2			
Разом за змістовим модулем 2	62	8	14			40
Усього годин	90	12	18			60

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п		Кількість годин
1	Тема 1. Language as a Means of Communication.	2
2	Тема 2. Basic Translation theories. Translation in Teaching Foreign Languages.	2
3	Тема 3. Transformations in Translation.	2
4	Тема 4. The Choice of Equivalents	2
5	Тема 5. Lexical Transformations in Translation	2
6	Тема 6. Method and Ways of Translating Proper Names.	2
7	Тема 7. Method and Ways of Translating Units of International Lexicon	2
8	Тема 8. Units of Nationally Biased Lexicon. Phraseologisms and ways of their Rendering.	2
9	Final lesson	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Translation as a Notion, Subject and object of Linguistic Study	4
2	Significance of Translation/Interpreting	4
3	Ways of Translation/Interpreting	2
4	Kinds of Translation/Interpreting	2
5	European Translation a) Translation in the Ancient World b) Translation and Interpretation in the Middle Ages c) Translation during the Renaissance Period d) Translation During the Period of Classicism and Enlightenment e) The Epoch of Romanticism	4
6	Ukrainian Translation a) Translation of Kyivan Rus b) Translation during the 14 th – 16 th centuries c) The Development of Translation in the 17 th – 18 th Centuries	6

	d) The Beginning of a New Era in Ukrainian Translation e) Translation during the late 19 th – early 20 th centuries f) The Main Periods in the history of Belle-lettres Translation g) Translation during the Last Decade of the 20 th Centuries	
7	The Indefinite and the Definite Articles . Ways of Rendering Their Contextual Meanings	2
8	Realization of Contextual Meanings of the Indefinite Article	2
9	Realization of Contextual Meanings of the Definite Article	2
10	Approaches to Translating Asyndetic Substantival Clusters	2
11	Translation of Two - Componential Asyndetic Substantival Clusters	2
12	Translation of Multicomponential Asyndetic Substantival Clusters	2
13	The Romanization System	4
14	The Methods of Conveying English Sounds in Ukrainian	2
15	The Ways of Conveying Proper Names: a. Common People’s Names; b. Names of Rulers ; c. Geographical Names; d. Names of Companies, Theatres, Cinemas, Hotels, etc.	4
16	Units of International Lexicon a) Genuine internationalisms b) The Ways of Conveying the Lexical Meaning of Genuine internationalisms c) Loan internationalisms d) “The translator’s false friends”	4
17	Units of Nationally Biased Lexicon and the Ways of Their Translation	4
18	Idiomatic Expressions	4
19	The Ways of Conveying the Meaning of Idioms	4
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне неавчально-дослідне завдання виконується у формі літературного перекладу аутентичного джерела з подальшим аналізом шляхів та засобів перекладу, використаних у роботі. Оформляється у вигляді реферату.

Перелік оригінальних творів для перекладу

1. Brown, Neville Fane, Cruel Coast, The Book Guild Ltd, Sussex England, 135 p.
2. Carroll, Lewis, Alice’s Adventures in Wonderland. Penguin Books, 150 p.
3. Bronte, Charlotte, Villette. Penguin Books, 507 p.
4. Seagul, Eric, Love Story. Iris Press, 207 p.
5. Lawrence, David Herbert. The Rainbow. Penguin Books, 595 p.
6. Fielding, Henry, The History of Tom Jones. Penguin Books, 854 p.

До індивідуальної роботи також відноситься: ведення термінологічних словників, конспектування теоретичного матеріалу.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, частково-пошукові, пояснювально-ілюстративні методи, метод мозкового штурму, Case-метод.

11. Методи контролю

Поточне тестування, оцінювання активності під час семінарських занять, оцінки за ІНДЗ, підсумковий тест.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання ТП за критерієм “змістова еквівалентність”

Ступінь змістової еквівалентності ТП	Дескриптор параметрів ТП відповідно до ступеня змістової еквівалентності	Кількість нарахованих балів
високий ступінь змістової еквівалентності ТП	ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; відсутністю будь-яких змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків) та неперекладених фрагментів.	70
достатньо високий ступінь змістової еквівалентності ТП	ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує незначного редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості незначних змістових помилок (неточностей, буквалізмів), відсутністю неперекладених фрагментів.	60

<p>відносно високий ступінь змістової еквівалентності і ТП</p>	<p>ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує певного редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); відносною коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації); відсутністю неперекладених фрагментів.</p>	<p>50</p>
<p>середній ступінь змістової еквівалентності і ТП</p>	<p>ТП частково відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує часткового редагування змісту і характеризується частковою правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; незначним порушенням темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); частковою коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації); відсутністю неперекладених фрагментів.</p>	<p>40</p>
<p>низький ступінь змістової еквівалентності і ТП</p>	<p>ТП не відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує значного редагування змісту і характеризується незначною неправильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; незначним порушенням логічності і послідовності викладу думок автора ТО; незначним порушенням темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; відсутністю прагматичної чи соціокультурної адаптації (за потреби); частковою коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю певної кількості змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків), наявністю неперекладених фрагментів.</p>	<p>30</p>
<p>недостатній ступінь змістової еквівалентності і ТП</p>	<p>ТП не відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; порушенням логічності і послідовності викладу думок автора ТО, темо-рематичних зв'язків; невідповідністю змісту темі ТО; відсутністю прагматичної чи соціокультурної адаптації (за потреби); некоректністю і недоцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю великої кількості змістових помилок</p>	<p>0</p>

	(неточностей, незрозумілостей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків), наявністю неперекладених фрагментів.	
--	--	--

Оцінювання ТП за критерієм “адекватність мовного оформлення на лексичному рівні”

Ступінь адекватності мовного оформлення ТП на лексичному рівні	Дескриптор параметрів ТП відповідно до ступеня адекватності мовного оформлення ТП на лексичному рівні	Кількість нарахованих балів
адекватне мовне оформлення ТП	ТП не потребує редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур; лексичною одноманітністю та постійністю термінології; відсутністю правописних помилок.	10
достатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур; лексичною одноманітністю та постійністю термінології; наявністю незначних правописних помилок, які непомітні для освіченого читача.	8
відносно адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує певного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур; незначним порушенням лексичної одноманітності, постійності термінології; наявністю незначних правописних помилок, які помітні для освіченого читача.	6
частково адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує певного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур; незначним порушенням лексичної одноманітності, постійності термінології; наявністю правописних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	4
недостатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує значного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології та лексики, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур; значним порушенням лексичної одноманітності, постійності термінології; наявністю правописних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	2
неадекватне мовне оформлення ТП	ТП не підлягає редагуванню мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу.	0

Оцінювання ТП за критерієм “адекватність мовного оформлення на граматичному рівні”

Ступінь адекватності мовного оформлення ТП на граматичному рівні	Дескриптор параметрів ТП відповідно до ступеня адекватності мовного оформлення ТП на граматичному рівні	Кількість нарахованих балів
адекватне мовне оформлення ТП	ТП не потребує редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням граматичних структур; відсутністю граматичних помилок.	10
достатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням граматичних структур; наявністю незначних граматичних помилок, які непомітні для освіченого читача (у вживанні артиклів, прийменників тощо).	8
відносно адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує певного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням граматичних структур; наявністю незначних граматичних помилок, які помітні для освіченого читача.	6
частково адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує значного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням граматичних структур; наявністю граматичних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	4
недостатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує значного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням граматичних структур; наявністю великої кількості граматичних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	2
неадекватне мовне оформлення ТП	ТП не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу.	0

Оцінювання ТП за критерієм “адекватність мовного оформлення на синтаксичному рівні”

Ступінь адекватності мовного оформлення ТП на синтаксичному рівні	Дескриптор параметрів ТП відповідно до ступеня адекватності мовного оформлення ТП на синтаксичному рівні	Кількість нарахованих балів
адекватне мовне оформлення ТП	ТП не потребує редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; дотриманням правил пунктуації.	10

достатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які непомітні для освіченого читача.	8
відносно адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує певного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які помітні для освіченого читача.	6
частково адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує значного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується некоректним і недоцільним уживанням засобів логічного зв'язку; наявністю пунктуаційних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	4
недостатньо адекватне мовне оформлення ТП	ТП потребує значного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується некоректним і недоцільним уживанням засобів логічного зв'язку; наявністю великої кількості пунктуаційних помилок, які помітні для неосвіченого читача.	2
неадекватне оформлення ТП	ТП характеризується грубими порушеннями конвенцій мовного оформлення ТП на синтаксичному рівні	0

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий Модуль							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100
10	10	10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник. – Вінниця : «Нова книга», 2003 – 448 с.

2. Вибрані питання теорії і практики перекладу : навчально-методичний посібник для студ. 1 курсу ОС “магістр” спец. “Середня освіта (Мова і література (англійська))” ф-тів іноз. мов закл. вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; уклад. О.С. Комар. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Умань : ВІЗАВІ, 2018. – 130 с.

Допоміжна

1. Мірам Г.Е. Основи перекладу: Курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин. – К.: Ельга Ніка-Центр, 2002. – 240 с.

2. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) : Навчальний посібник. – К. : Ленвіт, 2006. – 157 с.

3. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина І. Граматичні труднощі. – Київ-Кременчук: Видавничий відділ КДПУ, 1999 – 250с.

4. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина ІІ. Термінологічні і жанрово-стилістичні труднощі. – Київ-Кременчук: Видавничий відділ КДПУ, 1999 – 251с.

15. Інформаційні ресурси

<http://www.britishcouncil.org.ua/>

<http://www.pearsonlongman.com/>

<http://www.englishtips.org/>